

בס"ד. משיחת ש"פ בראשית, מבה"ח מר-חשון ה'תשנ"ב.

תרגום מאידית

ונקודת הביאור בזה – בפשטות:
שבת בראשית מציינת את המעבר
מחודש תשרי, המרובה במועדות, לסדר
הרגיל של חיי היום יום בשאר חדשי
השנה:

שבת בראשית היא (א) הסיום וסך-
הכל של חודש תשרי – בהיותה השבת
האחרונה של החודש, שאז היא העלי'
והשלימות (ויכולו') של סיום המועדים
דחודש תשרי – שמיני עצרת ושמחת
תורה, שהם עוצרים וקולטים (עצרת
מלשון קליטה)⁸ ומכניסים בפנימיות את
כל הימים טובים של חודש תשרי;
ונוסף לזה היא (ב) ההתחלה של
העבודה הרגילה של השנה הבאה –
בהיותה שבת מברכים חודש מר-חשון,
חודש ה"חולין" הראשון של השנה
החדשה (שאינן בו שום ימים טובים
וכו'), כאשר מתחילה, כידוע⁹, עיקר
העבודה של "ויעקב הלך לדרכו"¹⁰,
לדרכו דוקא – בעניני העולם ועובדין
דחול, איש תחת גפנו ותחת תאנתו¹¹.

ומכיון ששבת בראשית כוללת
בתוכה את שני הענינים – היא השבת
האחרונה של חודש תשרי והיא
המברכת את חודש ה"חולין" הראשון
של השנה – לפיכך נותנת היא כוח
מיוחד להנהגה של כל השנה: (המועדים
של) חודש תשרי עצמו – מכיון שהוא

א. ידוע פתגם רבותינו נשיאינו –
"אזוי ווי מ'שטעלט זיך שבת בראשית,
אזוי גייט א גאנץ יאר", היינו,
שהנהגה דשבת בראשית נוגעת
ופועלת על כל השנה כולה.

במה מתבטא המיוחד בשבת
בראשית, שדוקא ממנה נמשך על כל
ימי השנה? לכאורה הרי תוכנו של כל
חודש תשרי – תשרי אותיות רשית² –
הוא הרשית של כל השנה כולה.
וכידוע³ שהמועדים של חודש תשרי
(המרובה במועדות)⁴ הינם מועדים
כלליים שמהם נמשך על כל השנה.
החל מראש השנה, שנקרא בשם "ראש
השנה" כי הוא הראש הכולל בתוכו
ומנהיג את כל ימי השנה⁵, ועל דרך זה
יום הכיפורים (שגם הוא נקרא "ראש
השנה" בכתוב⁶), ועל דרך זה חג
הסוכות, זמן שמחתנו, עד שמיני עצרת
ושמחת תורה – מדוע אם כן מציינים
במיוחד את שבת בראשית בכך שנוגע
לפועל על כל השנה?

(1) לקו"ש ח"ב ע' 449. ח"כ ע' 556. וש"נ.
וראה גם סה"מ תשי"א ע' 59. ספר השיחות
תרצ"ורת"ש ע' 203.

(2) בעל הטורים עקב יא. יב. אוה"ת סוכות ע'
א'תשנו. סה"מ תר"ל ע' רפו. תרנ"ו ע' רעו. ועוד.

(3) ראה סה"מ תקס"ו ע' שעט. אוה"ת סוכות
שם. ברכה ע' א'תתסו. סה"מ תרנ"ד ע' לו. תרע"ח
ע' רעה. תש"ב ע' 49. ועוד.

(4) ראה ב"י או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע
אדה"ז שם ס"ב. הוספה לשו"ע אדה"ז (להר"נ
מדובראווע) או"ח סקל"א ס"ח.

(5) ראה לקו"ת תבוא מא, ג. נצבים מז, א"ב.
דרושים לר"ה נח, א"ב. עטרת ראש שער ר"ה
בתחלתו. אוה"ת דרושים לר"ה ע' ב'עו ואילך.
ובכ"מ.

(6) יחזקאל מ, א. וראה תוד"ה ואת – נדרים כג,
ב. ר"ש סוף יומא. לקו"ת ר"ה נח, א. סד, א.

(7) בראשית ב, א. וראה לקו"ת בהר מא, א.
אוה"ת עה"פ. ועוד.

(8) ראה לקו"ת שמע"צ פה, ג. פח, ד. צא, א.
הנסמן בסה"מ מלוקט ח"ב ע' קלג.

(9) ראה לקו"ש ח"כ שבהערה 1. וש"נ.

(10) ל' הכתוב – ויצא לב, ב.

(11) ל' הכתוב – מ"א ה, ה. מיכה ד, ד.

"שבת בראשית" שבה מדובר אודות מעשה בראשית: על ידי הקריאה בתורה בפסוק בראשית – "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ"¹⁶ – מתחדשת הבריאה של כל עניני העולם לשנה החדשה (שכן "קוב"ה אסתכל באורייתא וברא עלמא, בר נש אסתכל בה באורייתא ומקיים עלמא"¹⁷). וזה נותן את הכוח להעמיד כפי שצריך להיות את העבודה בעניני העולם במשך השנה הבאה.

ב. הענין יובן ביתר ביאור לפי דברי חז"ל בדיוק הלשון "בראשית" [מקדם ברא אלקים אין כתיב כאן, ומתחילה אין כתיב כאן, אלא בראשית"¹⁸] – "בשביל התורה שנקראת¹⁹ ראשית דרכו ובשביל ישראל שנקראו²⁰ ראשית תבואתו"²¹.

מכיון שדרשת חז"ל היא על תיבת "בראשית" – דקאי בפשטות הכתובים על ראשית בריאת שמים וארץ עם כל פרטי הבריאה (כמדובר בהמשך הכתובים) – מסתבר לומר, ובפרט על פי הידוע²² ששני פירושים בתיבה אחת יש ביניהם שייכות (וכפי שרואים זאת

בדרגת "רשית"¹² הריהו מובדל ומרומם משאר חדשי השנה, הוא ממולא (מרובה) במצוות וקדושה (ובלשון המדרש¹³: "מושבע בכל, גתות בתוכו, ברכות בתוכו, כפור בתוכו כו"), וממילא אין בטוחים כל כך שיוכלו להמשיך את המצב המרומם של חודש תשרי בימי השבוע הפשוטים של השנה;

משא"כ שבת בראשית, בהיותה הן הסיום וחותם דחודש תשרי והן ההתחלה של שנת ה"חולין" (החל מ(שבת מברכים) חודש חשון¹⁴)

– כמרומז גם בתיבת (שבת) בראשית – מלשון התחלה וראש – ההתחלה וראש של כל השנה, נוסף לזה שפרשת בראשית היא גם הפרשה הראשונה בתורה, ההתחלה של קריאת כל ה(פרשיות שב)תורה, שאותם קוראים ועינים צריך לחיות¹⁵ במשך כל השנה – הרי היא ה"מומצע המחבר" ביניהם, הנותנת את הכוח המיוחד שבהתאם לאופן ש"מעמיד" את עצמו אז, כך "ימשך" כל השנה; להמשיך את המצב הנעלה בחודש תשרי בעבודה היום יומית בעולם, בימי החול ובעובדין דחול.

וכפי שמובן גם מתוכנה של פרשת בראשית (שעל שם זה נקראת השבת

(16) בראשית א, א.

(17) זהר ח"ב קסא, ריש ע"ב.

(18) תנחומא (באבער) בראשית ג. ועד"ז ביל"ש עה"פ (רמז ב). מדרש לקח טוב עה"פ.

(19) משלי ה, כב.

(20) ירמ' ב, ג.

(21) פרש"י ורמב"ן עה"פ. – ובתנחומא שם: מהו בראשית אלו ישראל שנקראו ראשית (וראה שם ה בנוגע לתורה). וביל"ש שם: אלא בראשית בזכות ישראל ראשית. וכ"ה בלק"ט שם.

ובבר"ר עה"פ (פ"א, ד): ששה דברים קדמו לבריה"ע כו' וישראל כו' מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר. ובויק"ר פל"ו, ד: שמים וארץ לא נבראו אלא בזכות ישראל דכתיב בראשית ברא אלקים ואין ראשית אלא ישראל. וביל"ש ירמ' רמז רסד: לא נברא העולם אלא בזכות ישראל שנאמר ראשית תבואתו וכתיב בראשית ברא אלקים.

(22) ראה לקו"ש ח"ג ע' 782. ובכ"מ.

(12) ובפרט ש"רשית (השנה) חסר אל"ף כתיב (עקב יא, יב), המורה על הסתלקות האור כו' (תניא אגה"ק ס"ד). ויש לפרש החסר למעליותא – שבתית "רשית" בחי' אל"ף אותיות פלא היא למעלה מגילוי והתלבשות בהכתיב, שזה מורה על שלימות ענין הפלא, שמובדל ומרומם ולמעלה מכל גדר גילוי כו'. וראה לקמן ס"ח.

(13) ויק"ר פכ"ט, ח.

(14) ור"ח חשון הוא לעולם ב' ימים: א' דר"ח הוא יום שלשים בתשרי (אותיות "רשית"), וב' דר"ח הוא א' חשון (התחלת עבודה הרגילה בשנה).

(15) "היום יום" ב חשון. ספר השיחות תש"ב ע' 29.

לו עכ"פ להקדים את הפירוש
"כפשוטו"?!

יתירה מזה: בנוגע לכללות פתיחת
התורה ב"בראשית ברא גו" מפרש
רש"י (בפירושו לפני זה), ש"לא הי'
צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש
הזה לכם²⁴ שהיא מצוה ראשונה
שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח
בבראשית כו". ומזה מובן, שהתחלת
התורה היא לא בענין תורה (ומצוות)
וישראל, אלא בנוגע לבריאה עצמה
("כח מעשיו הגיד לעמו"²⁵). ואעפ"כ
מביא אח"כ רש"י ש"בראשית" קאי
(לא על הבריאה) אלא על התורה
וישראל²⁶!

ג. ויש לומר הביאור בזה:

מלשון חז"ל ש"בראשית" היא
כוונת ותכלית כל הבריאה – "בשביל
התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל
שנקראו ראשית" – מובן, שזה שהתורה
וישראל הם "ראשית" ("מחשבתן של
ישראל קדמה לכל דבר"²⁷) אין המדובר
(רק) כפי שהם לגמרי נעלים מהבריאה
(כי אז לא מתאים לומר שהם "ראשית"
הבריאה, ושהבריאה נבראת בשבילם,
שזה מורה על שייכות ביניהם), אלא
(בעיקר) כפי שהם (התורה וישראל)
(באים לידי ביטוי גם למטה, כפי שהם)
חלק מהבריאה – הם "ראשית"
הבריאה, שבשבילם נברא העולם.

וכפי שמובן מהלשון "ראשית"
גופא: משמעותה של "ראשית" היא –

בלימוד מתיבת "שעטנז" – "שוע טווי
ונוז"²⁸), שדרשה זו אינה שוללת את
הפירוש הפשוט ב"בראשית" (דקאי על
ראשית הבריאה), אלא היא באה
להוסיף את הדרש דקאי על תורה
וישראל שנקראו "ראשית".

לפי זה דרוש ביאור בשייכות בין
פירוש חז"ל לפירוש הפשוט –
בפשטות ה"ז שני פירושים שונים מן
הקצה אל הקצה: לפי דרשת חז"ל אין
תיבת "בראשית" מתייחסת לבריאת
העולם אלא לתורה וישראל ("בשביל
התורה כו' ובשביל ישראל") – שקדמו
לבריאה והינם שלא בערך למעלה
מהבריאה?

הקושיא מתחזקת יותר לפי פירוש
רש"י על הפסוק, שמביא את שני
הפירושים, וז"ל: "אין המקרא הזה
("בראשית ברא") אומר אלא דרשוני,
כמ"ש רז"ל בשביל התורה כו' ובשביל
ישראל כו'". ולאחר מכן ממשיך רש"י:
"ואם באת לפרשו כפשוטו כך פרשהו,
בראשית בריית שמים וארץ והארץ
היתה תהו ובהו וחושך וגו' (ואז הי')
ויאמר אלקים יהי אור כו', שאין לך
ראשית בתורה שאינו דבוק לתיבה
שלאחריו".

ואינו מובן: מכיון ש"בראשית
ברא" קאי בפשטות הכתובים על בריאת
השמים והארץ, ורש"י עצמו אומר
שהפירוש השני (ש"בראשית" קאי על
הבריאה) הוא "כפשוטו", משא"כ
הפירוש הראשון הוא "דרשוני" – מדוע
מביא רש"י בכלל (שענינו של רש"י
הוא פשוטו של מקרא) את הדרשה
ש"בראשית" קאי על כוונת הבריאה
(תורה וישראל) שהם קדמו ושלא בערך
למעלה מהבריאה? ואפילו אם רש"י
צריך (מאיוו סיבה) להביא דרשה זו, הי'

(24) בא יב, ב.

(25) תהלים קיא, ו.

(26) אבל ראה תו"ח פרשתנו ד"ה בראשית ה'ב'
פ"ד (ה, א), שבו מבאר רש"י שטעם הפתיחה עם
"בראשית" (שאם יאמרו אזה"ע לישראל כו'), הוא
מפני שבריאת העולם היא בשביל התורה ובשביל
ישראל, ששלימות עבודתה היא בארץ ישראל. וראה
לקמן ס"ה.

(27) ב"ר שם.

(28) נדה סא, ב.

אומות העולם": כאשר מדובר על נשמתו של יהודי – אין שייך לומר "ובנו בחרת", שהרי הנשמה היהודית, שהיא "חלק אלוהי ממעל ממש"³¹, אין בה שום דמיון לאומות העולם להבדיל, וממילא אין מתאים על זה הלשון בחירה. ועד"ז בכללות – כאשר מדובר על יהודים כפי שהם למעלה מכל עלוני העולם ואומות העולם – גם לא שייך לומר על זה הלשון בחירה. דוקא על גוף היהודי, הנמצא למטה בין העמים, ו"נדמה" לגופי אוה"ע – שייך הענין של "ובנו בחרת", "בך בחר ה' אלקיך להיות לו לעם סגולה מכל העמים (דוקא)"³², "אתה בחרתו (דוקא) מכל העמים"³³.

יתר על כן: דיוק לשון התניא הוא "גוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אוה"ע", ולא "גוף הגשמי הנדמה בגשמיותו" – שכן: גם הגוף הגשמי של היהודי הוא שונה (גם) בגשמיותו מגופי אוה"ע (מצד זיכרון הגוף (דם ובשר) הנעשה ע"י כשרות האכילה ושתי' (הנעשים דם ובשר כבשרו)³⁴, וכיו"ב), ממילא אין שייך על זה (גוף הגשמי) בחירה אמיתית, כי בזה שונה היהודי מהאינו-יהודי; דוקא ב"גוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אוה"ע" – שחומריות היא הדרגא הכי תחתונה [כפשטות הענין, שחומר יסודו מעפר, היסוד והנברא התחתון ביותר, והכל דשין עלי"ש]³⁵, ולכן הוא "נדמה (בחומריותו) לגופי אוה"ע" – על זה (זקוקים לבחירה ובזה) הי' "ובנו בחרת מכל עם ולשון", בחירת הקב"ה שלמעלה מטעם ודעת ב"גוף החומרי" של יהודי.

"כמו" ראשית תבואתה" (דקאי על ישראל) – שה"ראשית" היא מלכתחילה (אינה נפרדת משאר התבואה, אלא היא נמצאת) ביחד כדבר אחד עם כל התבואה, ואח"כ בוחרים בה כ"ראשית תבואתו".

ויובן לפי הביאור בתניא בלשון התפלה²⁸ – "ובנו בחרת מכל עם ולשון":

אדמו"ר הזקן מבאר בתניא²⁹, ש"ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם". מכיון³⁰ שבחירה שייכת דוקא בין שני דברים שוים זה לזה (בענין המבוקש); בדברים שאין להם צדדים שוים, שאין שום תכונות משותפות לשניהם, הם נמצאים בשני מקומות או בשתי דרגות שונות, אין מתאים לומר עליהם הלשון בחירה, שכן תלוי מה רוצים והיכן נמצאים, וממה נפשך: או שהבוחר (ורצונו) נמצא "במקומו" של הדבר הראשון, או "במקומו" של הדבר השני.

בבחירה – זה שהוא בוחר באחד מהם (ולא בשני) אין זה בגלל טעם כלשהו, אלא רק משום שכן בחר. אם הוא בוחר דבר מסויים בגלל טעם (בגלל מעלה הנמצאת בדבר) – גם זו אינה בחירה אמיתית, בחירה חפשית – היות והטעם פועל שתהי' נטי' אשר מכריחה אותו לבחור דבר זה; בחירה אמיתית (בחירה חפשית) היא כאשר אין בה שום טעם ושום נטי' כו', אלא בחירתו היא רק משום שכן הוא רוצה.

ולכן בחירה אמיתית שייכת רק בנוגע לגוף ה"נדמה בחומריותו לגופי

(31) איוב לא, ב. תניא רפ"ב.

(32) ואחתון ז, ו. ועד"ז בפ' ראה יג, ב.

(33) נוסח תפלת יו"ט.

(34) ל' התניא פ"ה (ט, סע"ב).

(35) ראה ב"פ רמ"א, ט ובמ"כ שם. וראה תרא

ויגש מג, סע"ד.

(28) בברכת "אהבת עולם" ותפלת שחרית.

(29) פרק מט (סט, סע"ב ואילך).

(30) ראה גם לקו"ש חכ"ג ע' 219. שיחת ש"פ

ראה תשמ"ז ס"ד.

היהודים⁴¹. ועד שהתורה "נסעה וירדה כו' עד שנתלכשה בדברים גשמיים וענייני עולם הזה שהן רוב מצוות התורה ככולם והלכותיהן ובצירופי אותיות גשמיות בדיו על הספר כו"⁴²; וכאשר התורה נמצאת למטה – מתגלה בה מעלתה העצמית, ובלשון הפיוט⁴³: "טוב סחרה מכל סחורה מפז ומפנינים יקרה", שגם כפי שהתורה נמצאת ב"עולם הסחורה", רואים כי "טוב סחרה מכל סחורה כו", ושלמוד התורה אסור לאוה"ע⁴⁴, ע"ד המדובר לעיל בנוגע לגוף החומרי של היהודי

ולכן לא שייך שהכוכבים ומזלות של אוה"ע ישאלו על כך: הרי גם אוה"ע הינם ברואיו של הקב"ה (כמו היהודים) וגם הם צריכים לקבל מזונם מהקב"ה ככל הנבראים (כולל היהודים), ועד כפי שטענת ה'לעומת זה' היתה "הללו עובדי ע"ז והללו עובדי ע"ז"³⁶ – מדוע א"כ נבדלים היהודים? אלא הסיבה לכך, כי "ובנו בחרת מכל עם ולשון", ובחירה היא דוקא במקום שיש דמיון בין שני דברים, והוא בוחר באחד מהם, בלי שום טעם].

מזה מובן, שזה שישאל הם "ראשית" של הבריאה אין זה רק בנוגע לנשמה (המובדלת מהעולם) אלא גם בנוגע לגוף. ואדרבה: בגוף החומרי של יהודי הנדמה בחומריותו לגופי אוה"ע יש עילוי לגבי המעלה שיש ליהודים מצ"ע (מצד נשמתם או מצד תכונותיהם וגופם הגשמי כו') – היות ודוקא בו (הגוף החומרי) נתגלתה בחירתו של הקב"ה, ובחירה אמיתית היא רק בעצמות ומהות³⁷ (שאינן לו עילה וסיבה שקדמה לו ח"י³⁸).

וי"ל שכשם שזה בנוגע לישראל (ה"ראשית" הראשון), כך, מעין ובדוגמת זה, גם בנוגע לתורה³⁹ (ה"ראשית" השני) – שלימות התורה היא דוקא כפי שניתנה כאן למטה, ובאופן שהתורה לא בשמים היא⁴⁰, ופסקי דיני התורה תלויים דוקא בהכרעת השכל הגשמי של

[אך חילוק עיקרי יש בין תורה וישראל⁴⁵: התורה, גם כפי שירדה למטה, הרי היא נשאת בקדושתה⁴⁶, משא"כ גוף היהודי הוא יש נברא גשמי וחומרי; ולאידך – ה"ובנו בחרת" (בחירת העצמות) היא דוקא בגוף הגשמי של היהודי, שמחשבתן של ישראל קדמה אפילו לתורה⁴⁷ (ולכן אין התורה תנאי בבחירת העצמות בגוף)⁴⁸].

41 ראה ב"מ נט, ב. שבת פט, א. שמו"ר פט"ו, ב. וראה ב"מ פו, א (וראה כס"מ לרמב"ם הל' טומאת צרעת ספ"ב).

42 תניא פ"ד (ח, ב).

43 פיוט "שישו ושמהו בשמח"ת".

44 עד שעבדו'ם שעוסק בתורה ה"ז היפך מציאותו, "חייב מיתה" (סנהדרין נט, רע"א. רמב"ם הל' מלכים פ"י ה"ט), ו"לא יעסוק אלא בשבע מצות שלהן בלבד" (רמב"ם סם).

45 ראה סה"מ תש"ה ס"ע 122 ואילך.

46 כמאחז"ל "אין דברי תורה מקבלין טומאה" (ברכות כב, א).

47 ראה תדבאר "שני" דברים קדמו לעולם תורה וישראל ואיני יודע איזה מהם קודם, כשהוא אומר צו את בני ישראל דבר אל בני ישראל אומר אני ישראל קדמו".

48 ראה סה"ש תנש"א ה"ב ע' 816 ואילך.

(* כן מובא בכ"מ בדא"ח (סה"מ הי"ט ע' 61. ועד"ז סה"מ תש"ה ע' 121. ועוד) מתדבאר. ובתדבאר שלפנינו (פ"ד) – גירסא אחרת. וראה ב"ר פ"א, ד.

36 ראה זח"ב קע, ריש ע"ב. מכילתא בשלה יד, כח. ועוד.

37 ראה לקו"ש שם. וש"נ.

38 ראה תניא אגה"ק ס"כ (קל, סע"א ואילך).

39 להעיר מנוסח ברכת ההפטרה: הבוחר בתורה ("על שם ודעת מחורץ נבחר" (משלי ה, י) – אבודרהם סדר שחרית של שבת ופירושה) כו' ובשיראל עמו.

40 נצבים ל, יב.

ויש לקשר זה גם עם סיום פרשת בראשית (נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן⁵⁰) – "ונח מצא חן בעיני ה'": 'מצא חן' בעיני ה' ה"ז למעלה מכל ענין של טעם כו'⁵¹, ע"ד ענין הבחירה. וע"פ הידוע שזכירת נח "וגם את נח באהבה זכרת" (בפסוקי זכרונות בראש השנה) הינה "מצד עצם מעלת נשמות ישראל"⁵² (למעלה מטעם ודעת כו'), יש לומר שיש לזה קשר להתחלת הפרשה "בראשית", "בשביל ישראל שנקראו ראשית". וכך זה נתגלה בעולם – שבגלל ש"נח מצא חן בעיני ה'" הצילו הקב"ה מהמבול. ועד שזה גם הביא למצב של "אלה תולדות נח נח"⁵³, נייחא לעליונים ונייחא לתחתונים⁵⁴, שגם בתחתונים (גשמיות וחומריות העולם) נעשה נייחא.

ה. בזה יובן גם השייכות עם פירוש רש"י הראשון על "בראשית" – "לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם כו' ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגידי לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו":

החידוש בזה הוא – לא שתורה וישראל הינם למעלה מהעולם (כפי שזה בא בהדגשה במצוות התורה מתחיל מ"החודש הזה לכם", שניתנו

ד. עפ"ז מובן החידוש בפירוש חז"ל על "בראשית" – "בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית":

עיקר החידוש בזה הוא – לא שהתורה וישראל הינם "ראשית" בעצם (מצ"ע), למעלה לגמרי מהבריאה, אלא – שגם כפי שהם בתוך הבריאה, עד לגוף החומרי של היהודי, מתגלה שהם "ראשית" כל הבריאה (שבשבילם נברא העולם).

וזהו התינוך בין שני הפירושים ב"בראשית" (ראשית הבריאה, ותורה וישראל שנקראו ראשית שלמעלה מהבריאה) – שענין זה שתורה וישראל הם למעלה מהבריאה (ראשית), נעשה חלק מהבריאה עצמה; היות ותורה וישראל נעשים חלק מהבריאה ("בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" בפירושו הפשוט), עד לגוף החומרי (של ישראל) ה"נדמה בחומריותו לגופי אוה"ע" (ולולי ענין הבחירה אין שום חילוק ביניהם) – ובדרגה זו גופא (בבריאה) נתגלה וניכר בכל העולם שהם "ראשית" של העולם (כפירוש הדרש).

ולכן מקדים רש"י את הפירוש ("דרשוני") "בשביל התורה כו' ובשביל ישראל" – כי לא זו בלבד שאין זה סתירה למציאות העולם (הפירוש הפשוט ב"בראשית ברא"), אלא אדרבה: בזה מתבטאת שלימות העולם עצמה, וזה מגלה את פנימיות הכוונה של מציאות העולם – שכל הבריאה, "את השמים ואת הארץ", היא בכדי לגלות את מעלת הבחירה בישראל (ותורה). ועד שירוגש בעולם בפשטות המעלה שתורה וישראל הינם "ראשית" בערך לשאר חלקי הבריאה⁴⁹.

גו' ויהי אור" נרמז שזהו "בשביל התורה כו' ובשביל ישראל", שזהו"ע ד"ויהי אור" – אור התורה ומצוות.

(50) ספר יצירה פ"א מ"ז.

(51) ראה לקו"ש ח"ה ריש ע' 46. וש"נ.

(52) המשך תער"ב ח"א ע' תח.

(53) ר"פ נח.

(54) ב"ר פ"ל, ה. וראה גם זח"א נח, ב.

(49) ראה תנ"ח שבהערה 26 (ז, ג) שגם לפי פירוש השני בפרש"י ("בראשית בריית שמים וארץ

"אראה ואגלה אותך בעצמך", שע"י שהיתה אצלו הליכה שלא בערך, מגלה הקב"ה – ע"י בחירתו בבנ"י – את מציאותו האמיתית של אברהם ושל כל יהודי (מי הוא ומה הוא).

ו. ע"פ הנ"ל מובן גם העילוי של שבת בראשית (כאשר קוראים בתורה את כל פ' בראשית), אשר כפי ש"מתייצבים" בה – כך זה נמשך:

יש לומר ששתי המעלות הנ"ל בבנ"י (כפי שהם (מצד נשמתם) למעלה מהעולם, ומעלתם בעולם מצד "אתה בחרתנו") הרי בזמני השנה ה"ז בא לידי ביטוי (בכללות) בהבדל בין חודש תשרי לשאר חדשי השנה: בחודש תשרי, המרובה במועדות, בא לידי ביטוי בגלוי (בעיקר) איך שיהודים נמצאים למעלה מהנהגת העולם, ובמיוחד בשמע"צ ושמח"ת (סיום המועדים) – כאשר קיים המצב של "יהיו לך לבדך ואין לזרים אתך"⁶⁰, "אנא ומלכא בלחודוהי"⁶¹, ורואים איך שמחים יהודים עם התורה, כשהם למעלה מכל הענינים; ובשאר חדשי השנה העבודה היא (בעיקר) בתוך העולם.

ובשבת בראשית (הסיום של חודש תשרי וההתחלה של חדשי השנה מתחיל משבת מברכים חשוך) ישנם שני הענינים: המעלה של תורה וישראל כפי שהם "ראשית" בעצם (למעלה מעולם), וכפי שהם "ראשית" של העולם. ולכן מקבלים אז את הכת, אשר עוד טרם שיוצאים מחודש תשרי לעשות את העבודה בעולם, כל אחד בשליחותו הפרטית בחיי היום יום, קוראים בתורה "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ", שהכוונה ב"בראשית" היא

דוקא לישראל), אלא אפילו כפי שישראל נמצאים בעוה"ז הגשמי והחומרי יחד עם אוה"ע (שאת כולם "ברא אלקים" שווים בחומריותם, "כל הארץ של הקב"ה היא" בשוה), ויש מקום לטענה "לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים", בהיותה "נחלת גוים" שהקב"ה "ברצונו נתנה להם" – שם נתגלה ש"אתה בחרתנו מכל העמים", ו"כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים", כי כשם שהקב"ה בחר בישראל, כך הוא גם בחר – "ברצונו נטלה מהם ונתנה לנו" – לתת את ארץ ישראל⁵⁵, הארץ הנבחרת (מבין כל הארצות)⁵⁶ לעמו הנבחר.

ולהוסיף, שבזה ש"נתנה לנו" את ארץ ישראל הגשמית (ברצונו ובבחרתו), באה לידי ביטוי בגלוי בעוה"ז הגשמי והחומרי, בחירתו של הקב"ה בעם ישראל (גם כפי שהם נמצאים בחומריות העולם).

ויש לקשר זה גם עם המשך הפרשיות: לאחר פ' בראשית ופ' נח (כנ"ל סוס"ד), מגיעים לפ' לך לך, שבה מסופר איך הקב"ה אומר לאברהם "לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך". הגם שאברהם נמצא בגשמיות וחומריות העולם – "ארצך", "מולדתך" ו"בית אביך" – ה"ה צריך לצאת משם ולהנתק מזה וללכת "אל הארץ אשר אראך", והקב"ה נותן לו אח"כ את ארץ ישראל (את שבעה הארצות ואת הקיני קניזי וקדמוני⁵⁷) כנחלת עולם⁵⁸ עבור בנ"י. ועי"ז נעשה "אראך" גם בפירושו הפנימי⁵⁹ –

(55) ראה תו"ח שבהערה 26.

(56) מכילתא בתחלתו.

(57) לך לך טו, יח ואילך.

(58) כמ"ש לפנ"ז (יג, טו) "לך אתגנה ולזרעך

עד עולם".

(59) תו"א לך יא, ב. וראה סה"ש תשמ"ט ח"א

ע' 39 ואילך.

(60) משלי ה, יז. שמו"ד פט"ז, כג.

(61) ראה זח"ג לב, א. וראה זח"א רח, ב. –

וראה סה"מ מלוקט ח"א ע' ושג. וש"נ.

היא בדרגת "ראשית" – הרי הגוף הגשמי והחומרי של היהודי נמצא בדרגת "ראשית", בגלל בחירתו של הקב"ה בגוף. ולכן מובן, שלא זו בלבד שאין היהודים נמצאים תחת השליטה של אוה"ע ח"ו (לא רק מצד נשמותיהם אלא גם מצד הגופים שלהם)⁶³, אלא אדרבה: (גם בזמן הגלות) הם "ראשית" כל הבריאה, ובשבילם נבראו כל אוה"ע ושאר חלקי העולם. [ועד שגדלות אומות העולם תלוי ביהודים, כדאיתא⁶⁴, ש"בכל דור ובכל זמן, אומה שישראל תחתם בגלות מתנשאת על כל הגוים].

ואע"פ שבגלות נמצאים יהודים ב"שעבוד מלכיות"⁶⁵, וישנו ציווי של "דינא דמלכותא דינא"⁶⁶, ו"לא ימרדו באומות"⁶⁷, אל תתגרה בגוים⁶⁸, וכיו"ב – הרי הטעם לכך הוא, לא בגלל שליהודים יש מורא ופחד מפני אוה"ע (בזמן הגלות) ח"ו, שכן אדרבה: יהודים הם בבחי' "ראשית" שבשבילם נבראו אוה"ע, אלא הפירוש בזה הוא, ע"ד הציווי "אל תצר את מואב ואל תתגר במלחמה"⁶⁹ (ועד"ז בנוגע לעמו⁷⁰), שאין זה (כאילו עצה טובה) בגלל שבני צריכים לירא מהם (בגלל כוחם) וזקוקים להם, אלא כפי שמפורש בפסוק⁶⁹

"בשביל התורה שנקראת ראשית ובשביל ישראל שנקראו ראשית" – שזה נותן את הכח אשר כפי ש'מתייצבים' בשבת בראשית כך ימשך במשך כל השנה, שגם בתוך העבודה בעובדין דחול בגשמיות וחומריות העולם, תורגש המעלה של בני"כ כעם הנבחר "אתה בחרתנו מכל העמים".

ז. ע"פ הנ"ל – שמעלת בני"כ כעם הנבחר באה לידי ביטוי בגלוי (ואדרבה – דוקא) כפי שהם נמצאים בעוה"ז הגשמי והחומרי – יש מזה 'נפקא מינה' בפועל, שהיא עיקר ויסוד באופן איך צריך יהודי לעשות את עבודתו, ובפרט בזמן הגלות:

מכיון שהכל – כל העולם – נברא "בשביל ישראל", וזה בא לידי ביטוי גם בעוה"ז הגשמי והחומרי בזה ש"ובנו בחרת" בגוף החומרי של היהודי "הנדמה בחומריותו לגופי אוה"ע" – הרי מובן שבכל מעמד ומצב, בכל זמן ובכל מקום, אפילו במצב חומרי ביותר, אפילו בזמן הגלות – נמצאים בני"כ בדרגת "ראשית" למעלה מכל הענינים, ואדרבה – שבבילם נברא הכל, בהיותם העם הנבחר, בהם בחר הקב"ה (שבבחי' זו אין שייך שום שינוי).

[אילו היתה מתבטאת כל המעלה של היהודי כ"ראשית" רק במעלת הנשמה ובמעלת תכונות נפשו וגופו לגבי אוה"ע – הי' אז מקום לומר, שזה רק במצב ובתנאי שהנשמה מאירה בגלוי, אך לא במצב של העלם והסתר על גילוי הנשמה, כבזמן הגלות; אך מכיון ש"ובנו בחרת מכל עם ולשון הוא הגוף החומרי הנדמה בחומריותו לגופי אוה"ע", הרי הבחירה קיימת תמיד].

מהנ"ל מובן, שאפילו כאשר יהודי נמצא בגלות תחת שעבוד מלכיות, "מפני חטאינו גלינו מארצנו"⁶² – הנה הגם שאין רואים בגלוי איך שהנשמה

(63) ומה שאמר כ"ק מו"ח אדמו"ר ש"רק גופותינו נמסרו לגלות ושעבוד מלכיות" (שיחת ג' תמוז תרפ"ז – סה"ש תרפ"ז ע' 169. סה"מ תרפ"ז ע' קצו. ובכ"מ) – הפירוש בזה בנוגע להענינים שבהם "דינא דמלכותא דינא" וכיו"ב, ובנוגע לזה שבזמן הגלות חלק מהשפעת החסדים לישראל עובר להם באמצעות אוה"ע, כדלקמן בפנים.

(64) תו"ח לך צב, א. וראה חגיגה יג, ב. מכתא בשלח יד, ה. ועוד.

(65) ראה ברכות לד, ב. וש"נ. ועוד.

(66) גיטין י, ב. וש"נ. וראה בארוכה אנציקלופדי תלמודית בערכו (כרך ז ע' רצה ואילך). וש"נ.

(67) כתובות קיא, רע"א.

(68) ראה פסחים קיג, א.

(69) דברים ב, ט.

(70) שם, יט.

יהודי, נשאר הוא תמיד "ראשית" ולמעלה מאוה"ע, וזה שישנו ציווי "דינא דמלכותא דינא" אין זה בגלל שהוא תחת שעבוד וממשלת אוה"ע⁷⁶, אלא משום שכך קבע הקב"ה את הסדר בגלות ("מפני חטאינו").

ומזה מובן גם שהחסדים שישראל מקבלים ע"י חסידי אוה"ע בזמן הגלות, ואשר לכן צריכים להודות להם, עד ש"ודרשו את שלום העיר גוי" כי בשלומה יהי לכם שלום⁷⁷ – אין זה בגלל שיהודים זקוקים לחסדיהם ח"ו, דאדרבה: "חסד לאומים חטאת"⁷⁸; וכאשר מקבלים מהם חסדים שמסייעים ליהודי בעניני תומ"צ – אין זה "חסד לאומים", אלא חסד מהקב"ה (הממשיך זאת ליהודים ע"י אומות העולם, משום שכך רוצה הקב"ה שיהי' הסדר בזמן הזה), ובמילא אין זה "חטאת" ח"ו.

ח. ולהוסיף, שהענין הנ"ל בשבת בראשית מודגש ביתר שאת ובגלוי בשנה זו – ה'תשנ"ב, אשר יהודים מציינים זאת כר"ת: "הי' תהא שנת נפלאות בה", ו"נפלאות בכל" (בכל מכל כלי)⁷⁹.

נפלאות" – נו"ן פלאות⁸⁰ – מבטא שלימות בגילוי בחי' פלא, שאפילו פעם אחת פלא הריהו מובדל ומופרש מענינים אחרים, ועאכו"כ נ'

הטעם: "כי לא אתן לך מארצו ירושה כי לבני לוי נתתי את ער ירושה". זאת אומרת: כך קבע הקב"ה את הסדר, כשם ש"ברצונו נתנה לנו" את ארץ ישראל, כך "ברצונו נתנה להם" את ארצות עמון ומואב, ולא לבני"י, ולכן "אל תתגר במ מלחמה"⁷¹.

ועד"ו בנוגע ל'אל תתגרה באומות' ו'דינא דמלכותא דינא' (וכיו"ב), הרי אין זה בגלל פחד⁷² ח"ו, אלא משום שכך קבע הקב"ה וציוה שכן צריך להיות הסדר בזמן הגלות; אך מובן ופשוט שאין זה נוגע כלל וכלל בכך שישראל (גם בזמן הגלות) הם העם הנבחר, ה"ראשית" של כל העולם וכל אוה"ע.

זאת אומרת שנוסף לזה ש"דינא דמלכותא דינא" ה"ז רק בנוגע לענינים גשמיים מסויימים (דיני ממונות, מיסים וארנוניות⁷³ וכיו"ב), אך לא בנוגע לעניני תורה ומצוות שעליהם יש הוראה ברורה בתורה⁷⁴ [ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר⁷⁵: נשמותינו לגלות לא גורשו ולשעבוד מלכיות לא נמסרו] – הרי גם בנוגע לגופים וגשמיות (וחומריות) של

71 ועפ"ז מובן מה ש"לא אסר להם על מואב אלא מלחמה אבל מיראים היו אותם כו', אבל בבני עמון נאמר ואל תתגר במ שום גריו בשכר כו'" (פרש"י שם, ט). וגם מה ש"עמון ומואב טיהרו בסיחון" (גיטין לח, א) – כי האיסור הוא מפני ציווי ה' "אל תתגר במ מלחמה", אבל באופן המתור "מיראים היו אותם", ועד שאפשר לכובשם (ע"י סיחון).

72 ולהעיר ממאחז"ל (ברכות ז, ב): א"ר יוחנן משום רשב"י מותר להתגרות ברשעים בעולם הזה כו'.

73 ראה שו"ע חו"מ סס"ט ס"ח. שו"ע אדה"ז הל' גולה וגניבה ס"ט. מקומות שבהערה הבאה.

74 ראה ספר השיחות תש"ג ע' 83 (ושם, שכן הוא בנוגע למנהג ישראל, שתורה הוא). וראה ויק"ר ספ"ג, הובא בפרש"י דניאל ג, טז (בנוגע למסים וארנוניות). ובבחי' ר"פ מטות (בנוגע לכל התומ"צ). 75 שיחה שבהערה 63.

76 כמ"ש "עבדי הם", "ולא עבדים לעבדים"

(בהר כה, מב. כ"מ י, א). וכידוע דברי מהר"ל (גבורות ה' פס"א) שבגאולת מצרים קיבלו בני"י מעלה עצמית דבני חורין, ואין המקרה דגלות שלאח"ז מבטל זה כלל.

77 ירמ"י כט, ז. וראה אבות פ"ג מ"ב: הוי מתפלל בשלומה של מלכות כו', ועוד.

78 משלי יד, לד. וראה כ"ב י, ב. וראה תניא ספ"א.

79 ראה קונטרס משיחות ש"פ נצבים תנש"א סעיף י (לעיל ע' 20).

80 זח"א רסא, ב.

וכהכנה לזה, הרי במשך הדורות – גם בזמן הגלות – רואים שאפילו אוה"ע מכירים בכך שהיהודים הם העם הנבחר. כנראה בכ"כ מדרשי חז"ל [לדוגמא: הגמרא בזבחים⁸⁶, שמלך מאוה"ע סייע שיהודי יהי' לבוש "לכבוד ולתפארת", "אקיים כך והיו מלכים אומניך", ועוד].

וכידוע גם, שאוה"ע קוראים ליהודים בלשונם (גם כאשר הם מדברים ביניהם) – ה"עם הנבחר".

ובזה נוסף עוד יותר בדורות האחרונים⁸⁷, ובמיוחד – במדינת ארצות הברית (ועוד מדינות), אשר היא מדינה של חסד, המתירה ליהודים לעשות עבודתם מתוך מנוחת הנפש ומנוחת הגוף, ועוד מסייעת בזה, ומסייעת ליהודים בארץ ישראל וכו'.

ובזה גופא – נוסף יותר מכך בשנים האחרונות, ובפרט בשנה שעברה (שנת אראנו נפלאות) ובתחלת שנה זו (שנת נפלאות בה) – בנוגע להיתר היציאה והסיוע ממדינה ההיא בעליית אחינו בני"י לארץ ישראל, כנ"ל.

ויש לומר שהדרך בכל זה נסללה ע"י הפעולות של גדולי ישראל במשך הדורות עם אוה"ע, ובמיוחד – של רבותינו נשיאינו [מתחיל מאדמו"ר הזקן, שהתערב בעניני העולם, כידוע השתדלותו בנצחוננו של אלכסנדר על נפוליון לטובת בני"י (ברוחניות). וי"ל, שעתה נעשתה טובת בני"י במדינה ההיא גם בגשמיות, ע"י סיוע המדינה ההיא שיהודים יוכלו לצאת משם, כנ"ל].

ויהי רצון, שיתוסף בזה עוד יותר ועוד יותר באופן דמוסיף והולך ואור, עד

פלאות. ולהוסיף, שנ' קשור גם עם יובל שנים, הנקרא "עולם"⁸¹ (נצחיות).

ו"הי' תהא שנת נפלאות בה" מרמז, אשר נוסף ל"שנת אראנו נפלאות" בשנה שעברה – שבודאי נפעל בזה בשנה זו הענין ד"מעלין בקודש"⁸² – נוסף בשנה זו ששנה זו תהי' (באופן של תהא – בהוייתה תהא⁸³) "נפלאות בה" – הנפלאות יהיו (לא רק פרט בשנה, אלא) ענין השנה, ו"נפלאות בכל", בכל הענינים.

וי"ל שהגילוי של "נפלאות בה" (נפלאות המובדלים ומופרשים לגמרי) מתבטאים בגילוי של בחירת הקב"ה בישראל (אשר בחירה היא בבחי' פלא, למעלה מכל הענינים, כנ"ל).

וכפי שכבר ראינו בגילוי את הנפלאות בתחילת שנה זו – בהמשך לנפלאות בשנה שעברה – במיוחד בקשר לזה, שמדינה ההיא (רוסי') משחררת ומסייעת לאלפי אלפי יהודים לעלות לארץ ישראל (ולמקומות נוספים), אשר במ יכולים הם לחיות במלוא החפשויות בחייהם הפרטיים – גילוי מעלתם של ישראל, באופן שגם אוה"ע מכירים בזה ומסייעים.

ובהקדים, אשר – הגילוי וההכרה של העולם ושל אוה"ע במעלתם של ישראל מתחזק מדור לדור, כשאנו מתקרבים יותר ויותר לגאולה האמיתית והשלימה, כאשר יקויים "והלכו גוים לאורך"⁸⁴, "והיו מלכים אומנים ושרותיהם מניקותיך"⁸⁵, וכו'.

81 קידושין טו, א. מכלתא ופרשי משפטים כא, ו.

82 ברכות כה, א. וש"נ.

83 ראה ברכות יג, א. מגילה ט, א. יז, ריש

ע"ב. בכורות ד, ב. ובכ"מ.

84 ישע"י ס, כג.

85 שם מט, כג.

86 יט, רע"א.

87 וכידוע כמה סיפורים עם רבותינו נשיאינו שאוה"ע חלקו להם כבוד (ראה לדוגמא בנוגע לאדמו"ר מהר"ש – סה"מ מלוקט ח"ד ע' כו).

"בשביל התורה שנקראת ראשית
ובשביל ישראל שנקראו ראשית!"

מובן איפוא בפשטות ממש, שלא
אוה"ע הם בעה"ב על בני"רל!

והיות שזוהי ההתחלה ופתיחה של
כל התורה – הן תורה שבכתב והן תורה
שבע"פ ("פירושה" של תושב"כ
שניתנה יחד עם תורה שבכתב⁹⁰) שזה
כולל "כל מה שתלמיד ותיק עתיד
לחדש"⁹¹, התורה שנלמדה ונתוספה
אצל בני"ר במשך כל הדורות – הרי
מובן, ש"בראשית, בשביל התורה
שנקראת ראשית ובשביל ישראל
שנקראו ראשית", זהו יסוד בכל התורה
כולה.

[כמובן בפשטות, ובמכ"ש וק"י מזה
שכל ענין שבתורה – גם הסדר שבתורה
– הוא בתכלית הדיוק⁹², עאכו"כ בנוגע
ל"בראשית", ההתחלה של כל התורה.
שהתחלה של כל דבר, אפילו בלשון בני
אדם, היא בדיוק הכי גדול, עאכו"כ
בתורה]⁹³.

ולמרות זה – נעמד יהודי להכריז
בפומבי לפני כו"כ עשיריות מישראל
אשר באו לשמוע "תורה" – שקיומם
של ישראל תלוי באוה"ע! ...

הפליאה בדבר חזקה יותר בכאנו
עתה מהימים טובים של חודש תשרי
כאשר יהודים אמרו כמה פעמים
בתפילותיהם "אתה בחרתנו מכל
העמים!"

שיתבטלו כל ההגבלות בהשפעת חסד
לבני"ר ובהכרת מעלתם של ישראל
ובבעלותם על ארץ ישראל נאשר לכל
יהודי – גם בזמן הזה – יש לו חלק
בארץ ישראל⁸⁸, בהתאם לדברי רש"י
בריש פרשתנו: "כח מעשיו הגיד לעמו
לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו
אומות העולם לישראל לסטים אתם
שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם
אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא,
הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו,
ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם
ונתנה לנו" ונכפי שהוכרו בימים אלו
ממש באסיפה של אוה"ע, שארץ ישראל
ובמיוחד חברון, שייכת ליהודים, ככתוב
בתורה, ובלשונם ב"בייבעל", אשר גם
הם מחשיבים אותו כספר קדוש].

ט. מכל הנ"ל מובן בפשטות עד
כמה מושללת בתכלית ההכרזה
שהתפרסמה לאחרונה – שיהודים בארץ
ישראל צריכים להכנע ללחץ של אוה"ע
בקשר לארץ ישראל בגלל אל תתגרה
באומות, היות והם (היהודים) נמצאים
תחת השליטה של אוה"ע ותלויים
בחסדיהם, עד – יותר מכך: שההצלה
וקיום היהודים בארץ ישראל (היתה)
תלוי באוה"ע, ר"ל היל"ת! ...

לכל לראש (א): ר"ל לומר שהקיום
דיהודי הוא בספק ר"ל היל"ת. עם
ישראל הוא נצחי היות והם עם ה'
והקב"ה הינו נצחי (כמ"ש⁸⁹ "אני ה' לא
שנית ואתם בני"ר לא כליתם", ועוד,
ועוד).

שנית (ב): כל יהודי יודע בפשטות,
שהתחלת ופתיחת כל התורה כולה
היא: "בראשית", ורש"י מפרש ע"ז:

90 הקדמת הרמב"ם לספר היד בתהלתה.

91 ראה מגילה יט, ב. ירושלמי פאה פ"ב
ה"ד. שמור"ר רפמ"ו. הנסמן בלקו"ש ח"ט ע' 252
הערות 20-21.

92 ראה הנסמן בלקו"ש חכ"ד ע' 629
בהערה.

93 ובפרט שפתיחת התורה בבראשית ("פתח
בבראשית") חידוש היא, ד"לא ה' צריך להתחיל
התורה אלא מהחודש הזה לכם כו"ר (פרש"י ר"פ
בראשית).

88 ראה לקו"ש ח"כ ע' 309. ס' השיחות
תשמ"ט ח"ב ע' 442. וט"ו.
89 מלאכי ג, ו.

ועוד ועיקר – אשר בכלל לא יצטרכו לדבר ולשולל ענינים כאלו, ומכאן ולהבא – ידברו רק בשבחם ומעלתם של כל אחד מישראל, ובמיוחד – ע"י שהם מוסיפים בלימוד התורה וקיום המצוות, כולל ובמיוחד – בשיעורי חת"ת, ר"ת חומש תהלים תניא (כרגיל להזכיר על כך בזמן שמתחילים ללמוד תורה מתחלתה בשמחת תורה),

ועוד והוא העיקר: שיתוסף בהכרת כל העולם כולל אוה"ע, במעלתם ושבחם של ישראל – "בראשית בשביל ישראל", וכן – שארץ ישראל שייכת לעם ישראל, ועד – שלימות הגילוי בזה, בגאולה האמיתית והשלימה, כאשר נוסף לז' הארצות יהי לנו גם את קניי קניזי וקדמוני⁹⁶,

ותיכף ומיד ממש, בשבת בראשית ה' תהא שנת נפלאות בה – גילוי נפלאות הקב"ה, עד לעיקר הנפלאות – "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות"⁹⁷, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

והולכים תיכף ומיד ל"אלה תולדות נח נח", נייחא לעליונים ונייחא לתחתונים, ולאחר מכן – ל"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", שכל בניי – כולל אלה הנמצאים לע"ע בחו"ל [כולל אבות חסידות חב"ד – אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי והצמח צדק (הנמצאים ב"ארצך", "מולדתך" ו"בית אביך"; האדיטש, נייעזשין, ליובאוויטש), וכל רבותינו נשיאינו וכל הצדיקים והיהודים (שבכל הדורות), הולכים לארץ הקודש, לירושלים עיר הקודש, להר הקודש, בבית המקדש השלישי, בקדש הקדשים, ותיכף ומיד ממש.

ועד כדי כך הדבר בפשטות – שאף אחד לא 'חלם' שיש צורך להבהיר זאת. ובפרט ליהודי....

– אפילו אוה"ע מכירים בכך שבנ"י הם העם הנבחר. ובמשך הדורות ה' זה דבר הפשוט. עד שאפילו בדורות שהיו העלמות והסתרים כו' (כבזמן המשכילים וכיו"ב), לא ה' נעמד רב שיש לו סמיכה ומכריז דבר כזה!

ו(ג) ה"טענה" של אל תתגרה באומות וכו' והחסדים שמקבלים מאוה"ע – אין לה כל שייכות לזה, כי מובן ופשוט, שאל תתגרה באומות וכו' אין זה נוגע ח"ו כלל וכלל ל"בראשית בשביל ישראל" ול"אתה בחרתנו" – וכמדובר לעיל (ס"ז).

ועוד ועיקר (ד): הרי מובן בפשטות, שכאשר המדובר הוא בענין קיום התומ"צ – לא שייך על זה הציווי אל תתגרה וכו'. ועאכו"כ בנדו"ד – כאשר המדובר הוא על פיקוח נפשות בעקבות החזרת השטחים, כפסק הדין בשולחן ערוך אורח חיים סימן שטט (כמדובר כמ"פ), ש"נכרים שצרו על עיירות ישראל .. אם באו על עסקי נפשות .. ואפילו עדיין לא באו אלא ממשמשים לבוא יוצאים עליהם בכלי זיין ומחללים עליהם את השבת .. ובעיר הסמוכה לספר אפילו אינן רוצין לבוא אלא על עסקי קש ותבן מחללין עליהן את השבת שמא ילכדו העיר ומשם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם".

י. ויהי רצון שיחזור בדבריו. אפילו דוד המלך אמר⁹⁴ "שגיאות מי יבין" [ועאכו"כ שלא יגדילו הטעות, ע"י אמירת פירושים וביאורים וכו' היפך האמת, והרי בין כך ובין כך זה לא יעזור, ורק יגרע, שכן "אמת מארץ תצמח"⁹⁵].

96 פרש"י לך לך טו, יט. ועוד.

97 מיכה ז, טו.

94 תהלים יט, יב.

95 שם פה, יב.